

Ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden (SOU 2020:77)

Slutbetänkande av Spelmarknadsutredningen (2018:03)

Utredningens uppdrag

Huvuddirektiv 7 juni 2018:

- Svenska Spels anpassning efter omregleringen
- Idrottens- och hästnäringens finansiering (Frågan om hästnäringens finansiering redovisades genom delbetänkandet SOU 2020:64 den 29 oktober 2020)
- Åtgärder för att stänga ute olicensierat spel
- Åtgärder för att minska skadeverkningarna av spel
- Andra åtgärder som kan stärka omregleringen

Tilläggsdirektiv 25 april 2019:

- Marknadsföring av spel och en effektivare tillsyn

Ärenden som överlämnats till utredningen:

- Konsumentverkets kartläggning av lotteri- och kasinoliknande inslag i datorspel (bl.a. loot-lådor)
- Skrivelse från vissa allmännyttiga organisationer med begäran om ändring av de tekniska kraven i spellagen.

Utredningens arbete och betänkandets disposition

Arbetet med betänkandet:

- Stor expertgrupp (Regeringskansliet, Konsumentverket, Konkurrensverket, Folkhälsomyndigheten, Spelinspektionen, Riksidrottsförbundet, spelbranschen genom branschorganisationerna BOS och Sper)
- Politisk referensgrupp
- Kontakter med ett stort antal aktörer (forskare, myndigheter, utredningar, organisationer, bolag, utländska myndigheter)

Betänkandets disposition:

- Del I – Inledning angående omregleringen och den svenska spelmarknaden efter omregleringen
- Del II – Vissa marknadsfrågor
- Del III – Åtgärder för att minska skadeverkningarna av spel
- Del IV – Andra åtgärder som kan stärka omregleringen
- Del V – Konsekvenser m.m.

Svenska Spels anpassning efter omregleringen

- Uppdraget: Är omstruktureringen förenlig med gällande rätt?
- Svenska Spel Sport & Casino AB licens för kommersiellt onlinespel och vadhållning.
- Huvudvarumärket ”vinnargubben” används av Sport & Casino och av bolagen med licens för statligt spel.
- Konkurrensverkets ärende (fråga om missbruk av dominerande ställning).

Svenska Spels anpassning efter omregleringen

Utredningens överväganden och bedömning:

- Konkurrensverket har utrett
- Utredningen föreslår inga justeringar
- Regeringen bör följa utvecklingen

Finansieringen av idrottsrörelsen efter omregleringen

Utredningens uppdrag och överväganden:

- Kan en lämplig finansieringsmodell införas för att ersätta idrottsrörelsen för att idrotten används som spelobjekt?
- Två alternativ:
  1. En s.k. marknadsavgift.
  2. En lagstadgad upphovsrättsliknande modell som studerats genom en internationell utblick.
- Endast vadhållning på svenska sportevenemang (90 procent sker på utländska).
- Administrativa kostnader.
- Risk för minskade sponsorintäkter.
- Har idrotten mer rätt till ersättning än andra evenemang?

Finansieringen av idrottsrörelsen efter omregleringen

Utredningens bedömning:

- Inte lämpligt att införa varken en marknadsavgift eller ett lagstadgat upphovrättsliknande skydd.

Åtgärder för att stänga ute olicensierat spel

- Uppdrag att lämna förslag på åtgärder för att begränsa eller stänga ute illegalt spel.
- Befintliga verktyg (varningsmeddelanden och betalningsblockering) har inte fullt ut använts eller prövats.
- Ytterligare verktyg behövs.

Åtgärder för att stänga ute olicensierat spel

Utredningens förslag:

1. Tillståndskrav för spelprogramvara.
2. Främjandeförbudet återinförs.
3. Förbudet i spellagen att sända reklam för illegalt spel utvidgas till att gälla även för utlandsbaserade medietjänstleverantörer och sådan reklam som tillhandahålls av en leverantör av en videodelningsplattform före, under eller efter användargenererade videor eller tv-program.

Riskklassificering av spel

Utredningens överväganden:

- Spel förenat med olika hög risk att utveckla spelproblem.
- Spellagens bestämmelser gäller generellt för allt spel oavsett risknivå.
- Finns behov av att utveckla en modell för olika spelformers risker utifrån en analys av spelets uppbyggnad och egenskaper.

Riskklassificering av spel

Utredningens förslag:

- Uppdrag till Spelinspektionen att utarbeta modell.
  - Ökad transparens för spelmarknadens aktörer och konsumenter kring spelformers risknivåer.
  - Underlag inför eventuella framtida regler.

Ytterligare begränsningar av marknadsföring av spel

Utredningens uppdrag bl.a.

- Bör reglerna om marknadsföring skilja sig åt mellan olika spelformer?
- Överväga särskild måttfullhet eller andra sätt att minska uppsökande, påträngande eller annars olämplig marknadsföring.
- Föreslå åtgärder för att begränsa omfattningen.
- Analysera konsekvenserna av totalt eller partiellt förbud.

Ytterligare begränsningar av marknadsföring av spel

Utredningens bedömningar och förslag:

1. Måttfullhetskravet nyligen införts – bör tydliggöras genom praxis.
2. Omfattningen regleras inte idag. Innebär risker för sårbara grupper.
3. Reklam för spel med hög risk (kommersiellt onlinespel, värdeautomater och landbaserat kasinospel på kasino) i tv-sändningar, beställ-tv, sökbar text-tv, ljudradio-sändningar, beställradio (podcasts) och på videodelningsplattformar (t.ex. Youtube) ska vara förbjuden mellan kl. 06.00–21.00.
4. Skärpta sanktioner – marknadsstörningsavgift.

Värdeautomater

- Uppdraget: Bör Vegas regleras annorlunda för att minska skadeverkningarna av spel?
- Värdeautomatspel minskat kraftigt i takt med att onlinespelande ökat.
- Finns fortsatt en efterfrågan och syftet att kanalisera spelandet till legala automater kvarstår.

Värdeautomater

Utredningens förslag:

1. Förlustgränsen om 5000 kr per vecka som gäller enligt regleringen om tillfälliga spelansvarsåtgärder med anledningen av spridningen av covid-19 görs permanent.
2. Effekterna av förlustgränsen bör följas upp för att ta ställning om gränsen bör sänkas.

Andra åtgärder för att minska skadeverkningarna av spel

Utredningens bedömning:

- Nyligen införd reglering.
- Viktigt att centrala bestämmelser tydliggörs genom föreskrifter och tillämpning.
- Spelinspektionens arbete med att tydliggöra omsorgsplikten viktigt.

Andra åtgärder som kan stärka omregleringen

Utredningens förslag:

1. Förbättrad statistik om spelmarknaden genom ny uppgiftsskyldighet.
2. Ökad möjlighet för Spelinspektionen att anpassa tekniska krav till olika verksamheter.
3. I vissa fall bör en utgången licens gälla under Spelinspektionens prövning av förnyad licens.
4. Bonusbegränsningen bör inte gälla civilsamhällets lotterier.
5. Förbättrad kunskap om konsumentskyddet och risker vid lotteri- och kasinoliknande inslag i datorspel.